

модуля, забезпечуючи дотримання нормативних вимог до оформлення бібліографічних записів і спрощення процедури визначення джерел біографічних відомостей, які необхідно залучити до записів бази даних «Персоналії».

Значне місце в межах модуля «Джерела» займають друковані українські персональні бібліографічні видання. За мету дослідження визначено аналіз біобібліографічних показників діячів медичної сфери у загальній структурі «Джерел української біографістики». Хронологічні межі дослідження охоплюють 1885–1989 рр. Показники як джерела інформації проаналізовано відповідно до загальної структури документа: за зовнішніми ознаками, що знайшли відображення у бібліографічних описах, та внутрішніми, які, у свою чергу, визначають змістовне наповнення документа.

З 608 бібліографічних показників, репрезентованих у базі даних за визначений період, представникам медичної галузі присвячено 46, що становить близько 8 % від загальної кількості бібліографічних друкованих видань. Більша частина (91,3 %) біобібліографічних показників зберігаються у фондах Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського.

Переважну більшість бібліографічних матеріалів (76 %) опубліковано російською мовою і лише 24 % – українською, що обумовлено перебуванням України у визначений хронологічний період у складі Російської Імперії, а згодом – СРСР.

У 1885-1988 рр. найбільшу кількість показників діячів медичної галузі було видано у Києві (63 %) та Одесі (21,7 %), у Харкові опубліковано 8,7 %, у Дніпропетровську – 4,4 %, найменша кількість видань вийшла у друк у Львові – лише 2,2 %.

Видавцем 28,3 % показників виступила «Наукова думка»; 13 % – видавництво АН УРСР; 6,5 % – «Облполиграфиздат»; по 4,4 % – «Госмедиздат», «РИО ОГНБ им. А. М. Горького»; по 2,17 % – «Вища школа», видавництво В. Кирхнера, видавництво І. Крижанівського та В. Авдюшенка, «Книжно-журнальное-газетное издательство», «Маяк», видавництво Харківського державного університета ім. О. М. Горького, видавництво Харківської державної наукової медичної бібліотеки Міністерства охорони здоров'я УРСР, типографія газети «Курская правда», «Республиканская научная медицинская библиотека им. Д. И. Ульянова», «Чорноморська комуна»; на 21,7 % показниках ім'я видавця не було зазначено.

Серед проаналізованих бібліографічних матеріалів, що висвітлюють життя та професійну діяльність визначних діячів медичної галузі, найбільша кількість була опублікована у 1988 р. – 6 покажчиків; у 1989 р. – 4; у 1957, 1961, 1975-1976, 1979, 1981, 1985-1986 світ побачили по 2 біобібліографічні покажчики; 1885, 1899, 1926, 1938, 1945, 1948, 1950-1952, 1955-1956, 1958-1959, 1966-1967, 1973, 1982-1984, 1987 було видано лише по одному покажчику. Збільшення обсягів біобібліографічних видань засвідчує тенденцію до актуалізації та інтенсифікації біографічних досліджень, присвячених діячам медичної науки, наприкінці 80-х рр. XX ст.

Залежно від змістовного наповнення бібліографічних покажчиків, вони поділяються на категорії, зазначені нижче. Варто зауважити, що одне видання може відноситись до декількох предметно-тематичних рубрик.

За галуззю наукових медичних знань: вчені у галузі фізіології – 11 %; вчені-патофізіологи – 9 %; вчені-гігієністи – 2,2 %; вчені у галузі патологічної фізіології та експериментальної онкології – 2,2 %; вчені у галузі патології, фізіології, авіаційної та космічної медицини – 2,2 %.

За спеціалізацією професійної практичної діяльності: хірурги – 13 %; офтальмологи – 9 %; терапевти – 9 %; гістологи – 4,3 %; кардіологи – 4,3 %; акушери-гінекологи – 2,2 %; імунологи – 2,2 %; нейрофізіологи – 2,2 %; онкологи – 2,2 %; отоларингологи – 2,2 %; патологоанатоми – 2,2 %; психіатри – 2,2 %.

Відповідно до наукового ступеня: доктори медицини – 37 %; доктори медичних наук – 24 %.

Відповідно до почесного звання: академіки АМН СРСР – 26,1 %, академіки АМН УРСР – 9 %.

Таким чином, незважаючи на те, що кількість проаналізованих біобібліографічних покажчиків діячів медичної науки, виданих у 1885-1989 рр., не перевищує десятої частини від загального обсягу бібліографічних матеріалів, репрезентованих у базі даних «Джерела української біографістики» науково-інформаційного проекту «Український національний біографічний архів» за визначений історичний період, вони є джерелом акумульованих відомостей про наукові, професійні здобутки і життєвий шлях найяскравіших представників медичної сфери того часу, покликаним сприяти подальшим пошукам і дослідженням.

Список використаних джерел

1. Український національний біографічний архів [Електрон. ресурс] : науково-інформаційний проект Інституту біографічних досліджень НБУВ / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. дані. – [Київ], 2016. – Режим доступу: <http://biography.nbuv.gov.ua/>. – Назва з титул. екрана.
2. Яценко, О.М. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856-2013) [Текст] / О.М.Яценко, Н.І.Любовець ; НАН України, Нац. б-ка України ім.В.І.Вернадського ; редкол. В.І.Попик (голова) [та ін.].– К., 2015.– 469 с.– (Сер. «Джерела укр. біографістики»; вип. 3).

Проанализированы биобиблиографические указатели деятелей медицинской отрасли за период 1885-1989 годов. Определено их место в общей структуре «Источников украинской биографистики» научно-информационного проекта «Украинский национальный биографический архив».

Ключевые слова: биобиблиографические указатели, украинская биографистика, биографический архив, медицинская отрасль.

The biobiographic publications about medicine professionals between 1885-1989 are analyzed. Their place in general structure of «The Ukrainian Biography Sources» of the science-informational project «The Ukrainian

УДК 027.022 “364” (477-25)

Н.О. Якимович

ДО ПИТАННЯ ПРО СТАН ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК М. КИЄВА В ПЕРІОД НАЦИСТСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ

Розглядається стан публічних бібліотек м. Києва в період нацистської окупації. Розкривається діяльність працівників бібліотек та жителів міста, спрямована на збереження книжкових фондів.

Ключові слова: публічні бібліотеки, книжкові фонди бібліотек, нацистська окупація, м. Київ.

В роки Другої світової війни багато країн було окуповано нацистами, які намагалися вивезти культурне надбання завойованого ними народу. На початок війни в м. Києві історично сформувались бібліотечний фонд та мережа публічних бібліотек. Друга світова війна докорінно все змінила.